

Cahit Sıtkı'nın Şiirinde “Haydi Abbas!” Deddiği Abbas Ođlu Abbas Destanı

Orhan Seyfi ŞİRİN

*Her mihnet kabulüm, yeter ki
Gün eksilmesin penceremden!*
C. S. TARANCI

“Abbas ođlu Abbas, Mardin, Midyat ...”
Kışlayı çınılattı bu kavruk feryat.
‘İsim kıtlığı mı vardı dünyada,
Baba, oğul aynı ismi almış ha!
Üstelik çolak bu askerın kolu’
Yedek subay Cahit’in gözleri dolu
“Emir erim olsun!” dedi “Abbas’ın ođlu.”

Abbas, artık şair kumandanın yaveri,
Bir çilingir sofrasının yâreni.
Fakat Cahit yangın, Cahit yaman;
İçmeye başlıyor öğlen olmadan.
Abbas’ta başlıyor; o zaman isyan.
“İlaç değil, bu içkidir kumandan!
Yazık sana içmek, akşam olmadan!”

Şakakları ılgıt ılgıt, gözleri bulut,
“Ah!” dedi Cahit, “Beşiktaşlı Mihrimah!
Hüküm sürer hâlâ kalpte naz ile
Her gün bir gül atar zalim, haz ile
Bin can feda dikenine fakat nafiye,
Arkadaş bacısı sevmek zor çile,
Sezdirmek olmaz ki kavrulsan bile ...”

II

Yakar Cahit'i iřte bu vakar!
Aşkını gönlünde zindana sokar.
Gayrı hasret, öğlen oldu mu çöker.
Akřamı iple çeker, ta yürekten řöyle der:

("Haydi Abbas, vakit tamam;
Akşam diyordun iřte oldu akşam.

...

Al getir ilk sevgiliyi Beřiktař'tan;
Yařamak istiyorum gençliđimi yeni bařtan.")

Abbas, çilingiri řevkle donattı,
Bir vakit elini kulađa attı,
Bir türküyle yeri göğü çınlattı:

(Mardin kapı řen olur / Dibi deđirman olur
Buralarda yâr seven / Mutlaka verem olur)

Uyandı Cahit gönlünde neře,
Baktı penceresinde artan güneře,
Seslenince Abbas geldi kayıptan,
Beřiktař'a sefere hazır řafaktan.

Kolay değil bir řaire vezir olmak,
Her göreve hazır olmak,
İlk sevgiliyi kapıp getirmek,
Bir dostu mutlu görmek.

Cahit bir emir erine baktı,
Bir de son yazdığı şiire ...
Bir yıldız parlayıp savruldu yere.

III

Çifte yürekli Abbas terhisinde,
Tek eliyle atıldı hayata.
Tek eliyle sardı belini,
Tek eliyle kaçırdığı ilk sevgilinin.
Bir ceylanla tutuştu küllenmiş anıları
Dedi, “Nasıl bî-günahsa bu yavru ceylan,
Öyle masum bizim Cahit komutan!”
Varıp geç olmadan helalleşeyim,
Diyarbakır yakın zaten Midyat’tan.

Çivi yazılı dağları aştı.
Artuklu’dan kalma köprüden geçti
Leyleklerle, turnalarla indi şehre.

IV

Bir rüzgâr esti Dağkapı’dan ılgıt ılgıt,
Doğduğu odada davrandı Cahit.
Düşmüştü zatülcenpin pençesine ...
Sürdü tekerlekli iskemlesini,
Uzandı gün artan penceresine
Kulak kabarttı ayak sesine,
Abbas’tı bu, derman geldi nefesine.
Kucaklaştı bir şiirin kahramanları,
Kara taş duvarlarda çınladı anıları.
Gönüller söyleşti, kulak verdiler,

‘Sora sora Bağdat bulunur taman!
Pirinçzade’yi yok tanımayan
Fakat heyhat!
Camdan bakan bir yüz, gayrı komutan;
Bürünmüş yüzüne, kederi çoktan.
İpi kopmuş gibi sarkmış yanağı,
Karaciğer rengi, şişmiş dudağı ...’

V

“Karacadađ iyi gelir, sağlığına kumandan,
‘Bir nefes sıhhat!’ demiř orda Sultan Suleyman!
İyi gelir her bir derde Hamravat
Kaynađından içip eyle istirahat!”

“Geç kaldın can Abbas, bu kez sahiden
ağırdılar hastaneden.
Ciđerime bađdař kurdu satlıcan
Bitkin dūřtū, viran oldu tatlı can.
Bu teknenin omurgası su aldı,
Nicedir iřimiz Allah’a kaldı.”

“Git Abbas, sōz al ilk sevgililerden!
Vefayı, mazide yutan seherden;
Bařlayarak aşkı kaldırıp yerden,
Yakut gibi gūllerle cihanı donatsınlar,
Vefasızlığı ōle atsınlar!”

Abbas gitti, Madrap suyu boyunca,
Ařk dokudu iki Cahit ōmrūnce.
Cobin kōyūne bir bulut indi,
Bulut deđil sanki cibinlik tūlū,
Abbas’ın mezarı nura būrūdū.
Kolay mı ilk aşkı tek elle almak?
Az mıdır Cahit’in sırdaşı olmak?

VI

Cahit’in ilk ařkı gūzel Mihrimah,
Uyandı cennette serin bir sabah.
Bař ucundaki Tuba dalında,
Bir uçan seccade dalgalanmakta.
İlk gençlik hāliyle el ırpar Cahit,
Međer ilk ařkından malūl o yiđit.
İlahî rahmetle sayılmış Őehit;
“Haydi Mihrimah!” der, “ilemiz tamam!”

Abbas orada iki elle saracak sevdiceğini,
Kevser havuzu serinletecek uçan seccadesini ...

Cahit Sıtkı'nın öldüğünü duyunca Abbas
Karacadağlar'da bir kara çadırda aldı sazını, görelim ne söyledi.

Diyarbakır, taşlarınla bezenmiş;
Ev olmuş, sur olmuş Karaca dağlar.
Kollu Baba yıldızlara uzanmış;
Pir olmuş, nur olmuş Karaca dağlar.

Biz fâniler yolcu, bu dağlar hancı.
Burdan geçti Cahit Sıtkı Tarancı,
Köroğlu'na burda çatti kervancı,
Kırkların sırrına erici dağlar.

Sende gezer atlar, tülü develer,
Yaz bahar çağında kenger geveler,
Kurban olsun sana çukur ovalar,
Çiğdemi, çiçeği sarıca dağlar.

Hamrvat'tan içmiş, yumuş elini,
Koklamış uzaktan seher yelini,
Pek beğenmiş, allı pullu gelini,
Karacoğlan gelmiş, görücü dağlar.

Kengerin var dikenleri yakıcı,
Yemek olur burcu burcu kokucu,
Katarın var Ezo gelin çekici,
Cilvesi, âşığı yorucu dağlar!

Komlar kondu göçtü, yollar ulandı.
Ardıç, meşe, dişbudağın budandı.
Ceylanların kızıl kana bulandı.
Kırıldı keklîği, turacı dağlar.

Meşeler, mazılar varsın göğersin.
Çeltiklerin bire altmış beş versin.
Gariplerin kara bahtı ağarsın,
Olam feryadına aracı dağlar.

Ne gün gelir onarmanın sırası?
Kırk yıldır yaralı Karaca dağlar...
Beller büker bu sevdanın darası,
Kalbimde sıralı Karaca dağlar.

Abbas,
Bir sihirli sözcüktü efsanelerde...
Velhasıl kelam,
Abbas çıkıp gelmişse kayıptan,
İşin içindedir Hızır Aleyhisselam...